

Юлія Г. Левченко, лександр І. Тимченко

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Глобальна конкурентна трансформація агропродовольчих ринків, зумовлена технологічною революцією у переробці харчових продуктів, цифровізацією виробничих процесів та зростаючими вимогами споживачів до якості й безпечності продукції, формує принципово нові умови господарювання для підприємств харчової промисловості. В умовах триваючого збройного конфлікту ці виклики набувають для України особливої гостроти, оскільки галузь мусить одночасно протистояти руйнівним зовнішнім шокам і здійснювати стратегічну модернізацію, не втрачаючи позицій на ключових експортних ринках. Актуальність дослідження визначається недостатньою розробленістю комплексних механізмів стратегічного управління інноваційним потенціалом підприємств харчової промисловості України в умовах одночасного впливу воєнного чинника, дефіциту ресурсів та євроінтеграційних зобов'язань щодо технічної і санітарної гармонізації. Здійснено системний аналіз чотирьох ключових компонентів інноваційного потенціалу – ресурсного, організаційного, технологічного та людського капіталу; проведено оцінку рівнів технологічної готовності підприємств галузі з використанням адаптованих рамок TRL; досліджено структуру бар'єрів для інновацій та механізми їх подолання через державно-приватне партнерство і міжнародну співпрацю. Встановлено, що більшість українських підприємств харчової промисловості функціонують на рівнях TRL 4–6, що свідчить про наявність технологічного заділу, але водночас про значний розрив між дослідницькою стадією та повноцінним комерційним впровадженням інновацій. Доведено, що реалізація моделі «джерело–форма–масштаб» у поєднанні з диверсифікованими механізмами фінансування та міждисциплінарними партнерськими мережами формує дієву екосистему для прискореного трансферу технологій. Результати дослідження свідчать, що інтегрований підхід до розвитку інноваційного потенціалу, який поєднує цифрову трансформацію виробництва, розбудову людського капіталу та стратегічну орієнтацію на стандарти ЄС, здатен одночасно вирішувати завдання відновлення галузі, підвищення її конкурентоспроможності та забезпечення продовольчої безпеки країни.

Ключові слова: інноваційний потенціал, харчова промисловість, стратегічне управління інноваціями, технологічна готовність (TRL), трансфер технологій, державно-приватне партнерство, цифрова трансформація, конкурентоспроможність, FoodTech, євроінтеграція.